

Gegevensbeschermings- effectbeoordeling (PIA)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid/Kinderopvang/Wijziging van de
Regeling Wet Kinderopvang om de set gegevens die door kinderopvangorganisaties
aan Belastingdienst/Toeslagen geleverd mogen worden uit te breiden.

[Den Haag, november 2019]

Maatregelen
nemen
Privacybewustwording
PIA
Doelbinding
Noodzaak
Effecten in kaart
Bescherming van
persoonsgegevens
Risico's
minimaliseren
Richtinggevend
Rechtsgrond
Met open vizier

Vaststelling verwerkersverantwoordelijke: 11 november 2019

Naam: [REDACTED], [REDACTED]

Advies functionaris voor gegevensbescherming: 4 november 2019

Naam: [REDACTED], functionaris voor gegevensbescherming

Advies CIO: 7 november 2019

Naam: [REDACTED], informatiemanager

Gegevensbeschermings-effectbeoordeling (PIA)

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Kinderopvang

Contact:

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, directie Kinderopvang

[REDACTED]

[REDACTED]@minszw.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	5
A. Beschrijving kenmerken gegevensverwerkingen	6
1. Voorstel	6
2. Persoonsgegevens	7
3. Gegevensverwerkingen	7
4. Verwerkingsdoeleinden	8
5. Betrokken partijen	8
6. Belangen bij de gegevensverwerking	9
7. Verwerkingslocaties	10
8. Techniek en methode van gegevensverwerking	10
9. Juridisch en beleidsmatig kader	10
10. Bewaartermijnen	11
B. Beoordeling rechtmatigheid gegevensverwerkingen	12
11. Rechtsgrond	12
12. Bijzondere persoonsgegevens	12
13. Doelbinding	12
14. Noodzaak en evenredigheid	13
15. Rechten van de betrokkene	13
C. Beschrijving en beoordeling risico's voor de betrokkenen	14
16. Risico's	14
D. Beschrijving voorgenomen maatregelen	16
17. Maatregelen	16

Inleiding

Gezien de aard van de beoogde wijziging van de Regeling Wet Kinderopvang (hierna: de Regeling) is een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd. Met behulp hiervan is de voorgenomen verwerking van persoonsgegevens op een rij gezet. Daarnaast is de noodzaak onderzocht van de voorgenomen verwerking van persoonsgegevens en zijn op gestructureerde wijze de gevolgen en risico's van de maatregel(en)/het systeem voor gegevensbescherming in kaart gebracht. Hierbij is in het bijzonder aandacht besteed aan de beginselen van transparantie, gegevensminimalisering, doelbinding, het vereiste van een goede beveiliging en de rechten van de betrokkenen.

A. Beschrijving kenmerken gegevensverwerkingen

Beschrijf op gestructureerde wijze de voorgenomen gegevensverwerkingen, de verwerkingsdoeleinden en de belangen bij de gegevensverwerkingen.

Onder A wordt de eerste stap beschreven van de PIA: een overzicht van de relevante feiten van de voorgenomen gegevensverwerkingen. Als de feiten onduidelijk zijn, werkt dit door in de beoordeling.

1. Voorstel

Beschrijf het voorstel waar de gegevensbeschermingseffectbeoordeling op ziet en context waarbinnen deze plaatsvindt op hoofdlijnen.

Een aanzienlijk deel van de ouders met kinderopvangtoeslag krijgt te maken met terugvorderingen en nabetalingen. In een aantal gevallen monden deze uit in (zeer) hoge terugvorderingen en indirect tot problematische schulden. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (als beleidsverantwoordelijke) en de Belastingdienst/Toeslagen (als uitvoerder) werken samen aan een aantal verbetermaatregelen om de dienstverlening aan de ouder te verbeteren en (hoge) terugvorderingen te voorkomen.

Een van de maatregelen betreft het intensiveren van gegevenslevering van kinderopvangorganisaties aan de Belastingdienst/Toeslagen (hierna B/T). Een groot deel van de hoge terugvorderingen ontstaat namelijk door een afwijking in de door de ouder aangeleverde en daadwerkelijk afgenomen opvanguren. Met actuele gegevens kan de Belastingdienst afwijkingen eerder signaleren en de juiste dienstverlening aan ouders bieden.

In de Regeling Wet Kinderopvang (hierna: de Regeling) worden eisen gesteld aan de inrichting van de administratie van een kindercentrum of gastouderbureau. Deze gegevens zijn niet afdoende om tussentijds het voorschot te controleren en zo nodig acties te ondernemen om ouders te behoeden voor te veel ontvangen kinderopvangtoeslag. De Regeling wordt daarom uitgebreid met aanvullende gegevens die de kinderopvangorganisaties op verzoek aan de Belastingdienst moeten verstrekken.

Daarnaast is beoogd op een later moment, met ingang van 1 januari 2021, het Uitvoeringsbesluit Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) aan te passen, waarmee kinderopvangorganisaties maandelijks de in de Regeling Wko neergelegde gegevens aan B/T moeten leveren.

2. Persoonsgegevens

Som alle categorieën van persoonsgegevens op die worden verwerkt. Geef per categorie van persoonsgegevens tevens aan op wie die betrekking hebben. Deel deze persoonsgegevens in onder de typen: gewoon, bijzonder, strafrechtelijk en wettelijk identificerend.

Categorieën persoonsgegevens	Welke persoonsgegevens worden verwerkt? ¹	Op wie heeft de verwerking betrekking?
Gewoon	1. Geboortedatum van de ouder 2. Betaalbewijs	1. Aanvrager 2. Aanvrager en evt. partner
Bijzonder	Geen	-
Strafrechtelijk	Geen	-
Wettelijk identificerend	BSN	Ouder

3. Gegevensverwerkingen

Geef alle voorgenomen gegevensverwerkingen weer.

Met aanpassing van de Regeling wordt het voor Belastingdienst/Toeslagen mogelijk dat de in de Regeling opgenomen gegevens desgevraagd (en op termijn verplicht maandelijks) door de kinderopvangorganisaties aangeleverd worden. Dit proces ziet er als volgt uit:

1. Uitnodiging gegevenslevering door geautoriseerde medewerkers van B/T;
2. Extract genereren: medewerkers van kinderopvangorganisatie genereren uit de administratie geautomatiseerd of handmatig het aan te leveren bestand;
3. Uploaden (levering) gegevens: medewerkers van de kinderopvangorganisatie loggen in op het portaal en uploaden het bestand;
4. Ophalen gegevens door geautoriseerde medewerkers van B/T;
5. Controleren gegevens door geautoriseerde medewerkers van B/T op juistheid en volledigheid. Waar mogelijk worden ontbrekende gegevens aangevuld of opnieuw uitgevraagd;
6. Beschikbaar stellen gegevens door geautoriseerde medewerkers van B/T waarna geautoriseerde medewerkers van B/T beginnen met verzamelen en vergelijken.

Deze gegevens stellen de B/T in staat een betere inschatting te maken van de werkelijke hoogte van de opvanglasten en op grond daarvan de burger te ondersteunen bij het ontvangen van het juiste voorschot. Er zijn verschillende vormen van dienstverlening mogelijk (variërend van het enkel attenderen van ouders op afwijkingen tot het voor de ouders aanpassen). Welke vorm het meest effectief is zal in pilots nader worden bekeken.

¹ Hier worden enkel de nieuw te verwerken gegevens beschreven. In overleg met de informatiemanager en de FG worden opvanguren niet opgenomen, aangezien dit geen persoonsgegevens zijn.

4. Verwerkingsdoeleinden

Beschrijf de doeleinden van de voorgenomen gegevensverwerkingen.

Geboortedatum: de geboortedatum van de ouder wordt gebruikt om met voldoende zekerheid te kunnen stellen of het echt om de opvanglasten van persoon X gaat. Dit betreft de vergewisplicht zoals neergelegd in artikel 12 Wet algemene bepalingen burgerservicenummer. Daarom wordt de geboortedatum gebruikt om ontbrekende (niet geleverde) persoonsgegevens met voldoende zekerheid te kunnen aanvullen.

Betaalbewijs: Een voorwaarde voor het recht op kinderopvangtoeslag is de betaling van de eigen bijdrage door de ouder aan de kinderopvangorganisatie. Wanneer B/T de bevoegdheid heeft een betaalbewijs bij een kinderopvangorganisatie op te vragen, waarmee de betaling van de ouder aan de kinderopvangorganisatie kan worden aangetoond, kan deze controle sneller en met meer zekerheid plaatsvinden dan in de huidige situatie waarin alleen de ouder wordt bevraagd deze gegevens over te leggen. In artikel 11 van de Regeling Wko is dit daarom als administratieve eis opgenomen voor kinderopvangcentra. Voor de gastouderbureaus is dit een reeds bestaande eis. Controle op de betalingen van de eigen bijdrage zal slechts incidenteel blijven plaatsvinden.

BSN: Het verwerkingsdoel van het BSN is het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van de taak en om uitwisseling te kunnen maken met (authentieke) bronnen (artikel 10 Wet algemene bepalingen burgerservicenummer). De levering van de gegevens aan B/T vindt plaats onder vermelding van het burgerservicenummer. Dit is neergelegd in artikel 1b van het Uitvoeringsbesluit Awir en in de wijziging van de Regeling Wko wordt hieraan gerefereerd.

5. Betrokken partijen

Benoem welke organisaties betrokken zijn bij welke gegevensverwerkingen. Deel deze organisaties per gegevensverwerking in onder de rollen: verwerkingsverantwoordelijke, verwerker, verstrekker en ontvanger. Benoem tevens welke functionarissen binnen deze organisaties toegang krijgen tot welke persoonsgegevens.

Verwerkingsverantwoordelijken

De uitvoering van het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van de kinderopvangtoeslag is belegd bij de Belastingdienst/Toeslagen. Op de uitvoering is de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) van toepassing, wat betreft informatieverstrekking aan de B/T (artikel 1.3 Wko). De Awir regelt de gegevensverwerking van de B/T.

SZW stelt het beleidsmatige doel vast en de B/T geeft invulling aan de benodigde gegevenswisseling. De minister van SZW is daarmee een van de verwerkingsverantwoordelijken. De B/T is bevoegd te beslissen of persoonsgegevens worden verwerkt, voor welke doeleinden deze worden verwerkt en op welke wijze. De B/T is daarmee ook verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens. Zoals beschreven in het detailconvenant dat de B/T en SZW met elkaar hebben afgesloten, dragen beide partijen er zorg voor dat zorgvuldig met de kinderopvangtoeslaggegevens wordt omgegaan, met inachtneming van de AVG.

Verstrekkers

-Toeslagaanvrager/toeslagpartner
-Kinderopvangorganisaties. Het zullen veelal de medewerkers zijn die verantwoordelijk zijn voor de (financiële) administratie die toegang hebben tot deze gegevens.

Ontvanger

Belastingdienst/Toeslagen.

Binnen Belastingdienst/Toeslagen hebben een aantal medewerkers toegang tot deze gegevens. Dit betreffen:

- medewerkers die toegang hebben tot de analyseomgeving (17 personen). Zij kunnen de gegevens raadplegen, koppelen aan andere gegevens en gebruiken voor verdere analyse.
- medewerkers die geautoriseerd zijn voor het Maykin-portaal (en daarbinnen het Portaal Kinderopvanginstellingen) (10 personen van de afdeling B/CAP IVG). Zij kunnen gegevensleveranciers opvoeren, bewerken en verwijderen, de portaalcontent opvoeren, bewerken en verwijderen en de meta-gegevens van de aangeleverde bestanden inzien.
- medewerkers die geautoriseerd zijn om gegevens te uploaden/downloaden via een versleutelde https-verbinding (2 personen van de afdeling B/CAP IVG).

6. Belangen bij de gegevensverwerking

Beschrijf alle belangen die de verwerkingsverantwoordelijke en anderen hebben bij de voorgenomen gegevensverwerkingen.

- **Staatssecretaris van SZW:** algemeen belang (het voorkomen van hoge terugvorderingen bij de kinderopvangtoeslag om daarmee schuldenproblematiek te voorkomen en de toegankelijkheid van kinderopvang te behouden).
- **Staatssecretaris van Financiën en Belastingdienst/Toeslagen:** voorkomen dat ouders die gebruik maken van kinderopvangtoeslag een hoge terugvordering ontvangen op het moment dat recht en hoogte op kinderopvangtoeslag wordt vastgesteld.
- **Burger (toeslagaanvrager of toeslagpartner):** het belang van de burger is dat het recht op kinderopvangtoeslag juist en zo snel mogelijk wordt vastgesteld. De ouder is (en blijft) als aanvrager verantwoordelijk om de B/T de juiste informatie te verstrekken. Door het gebruik van gegevens van derden kan B /T de ouder erop attenderen dat de gegevens die de grondslag vormen voor het recht op kinderopvangtoeslag niet langer overeenkomen met de door hem doorgegeven gegevens. De ouder wordt daarmee aangespoord de gegevens alsnog te wijzigen, zodat hij niet onterecht (te veel) kinderopvangtoeslag ontvangt. Welke vorm van dienstverlening

ingezet zal worden (variërend van het enkel attenderen van ouders op afwijkingen tot het voor de ouders aanpassen) zal in pilots nader worden bekeken.
De ouder heeft er tevens belang bij dat zijn persoonsgegevens op verantwoorde wijze wordt gebruikt en niet in verkeerde handen vallen.

7. Verwerkingslocaties

Benoem in welke landen de voorgenomen gegevensverwerkingen plaatsvinden.

Nederland.

8. Techniek en methode van gegevensverwerking

Beschrijf op welke wijze en met gebruikmaking van welke (technische) middelen en methoden de persoonsgegevens worden verwerkt. Benoem of sprake is van (semi-)geautomatiseerde besluitvorming, profilering of big data-verwerkingen en, zo ja, beschrijf waaruit een en ander bestaat.

De gegevensverwerking vindt – na aanlevering door de kinderopvangorganisatie - plaats bij B/T. Over deze uitvoering, waaronder de techniek en methode van gegevensverwerking, is door B/T een eigen gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd, waarnaar hier kortheidshalve wordt verwezen.

9. Juridisch en beleidsmatig kader

Benoem de wet- en regelgeving, met uitzondering van de AVG en de Richtlijn, en het beleid met mogelijke gevolgen voor de gegevensverwerkingen.

B/T is belast met het toekennen, uitbetalen en terugvorderen van de kinderopvangtoeslag (artikel 1.3, eerste lid, Wet kinderopvang (Wko), en artikel 11, tweede lid, Algemene wet inkomensafhankelijke regeling (Awir)). De kinderopvangtoeslag valt onder de werking van de Awir (art. 1.3, tweede lid, Wko).

Ten aanzien van de systematiek van toeslagen is in de Awir het volgende geregeld. In artikel 14, eerste lid, Awir bepaald dat een toeslag op aanvraag wordt toegekend en in artikel 15, vijfde lid, Awir dat een aanvraag geacht wordt ook te zijn gedaan voor de volgende berekeningsjaren. Indien voor 1 april T+1 een aanvraag is ingediend, wordt een voorschot verleend tot het vermoedelijke bedrag van de tegemoetkoming (artikel 15, eerste lid, Awir), op basis van het actuele geschatte inkomen en andere relevante grondslagen. Vervolgens kan een verleend voorschot herzien worden (artikel 15, zesde lid, Awir). Na afloop van het berekeningsjaar wordt het recht (definitief) vastgesteld (artikel 19 Awir). Als voorschotten zijn verleend, worden deze verrekend met het definitief vastgestelde bedrag, en deze verrekening kan leiden tot een terug te vorderen bedrag (artikel 24, tweede en derde lid, Awir).

De in hoofdstuk 2 opgesomde gegevens worden verwerkt vanwege de uitvoering van deze wettelijke taak door B/T, en hangen nauw samen met de Awir-systematiek dat eerst voorschotten worden verleend op basis van actuele grondslagen, die bij de definitieve vaststelling kunnen resulteren in een (hoge) terugvordering.

Als een voorschot is verleend, is de aanvrager verplicht bepaalde wijzigingen door te geven (artikel 17 Awir jo. artikel 5 Uitvoeringsregeling Awir). Daarnaast is een aanvrager, partner of medebewoner verplicht mogelijk relevante gegevens en inlichtingen te verstrekken, als B/T daarom vraagt (art. 18 Awir).

De hoogte van de kinderopvangtoeslag is onder andere afhankelijk van de draagkracht van de aanvrager en de eventuele toeslagpartner. Hiervoor wordt het toetsingsinkomen in aanmerking genomen (artikel 7, eerste lid, Awir, en artikel 1.7, eerste lid onderdeel a, Wko). Daarnaast is de hoogte afhankelijk van de kosten van kinderopvang, waaronder het aantal uren kinderopvang (artikel 1.7, eerste lid onderdeel b, Wko). Om die reden dienen relevante wijzigingen in deze omstandigheden binnen vier weken door aan de B/T te worden doorgegeven (artikel 5 Uitvoeringsregeling Awir). Als deze wijzigingen echter niet (tijdig) worden doorgegeven, dan kan er een te hoog voorschot zijn verleend, dat door de B/T moet worden teruggevorderd (artikel 26 Awir).

Artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de Regeling Wko bevat nog niet alle gegevens die nodig zijn om afwijkingen in de gegevens eerder te signaleren en dienstverlenend richting de ouder te handelen. Daarom is beoogd de Regeling Wko per 1 januari 2020 zodanig aan te passen, dat op basis hiervan wel alle benodigde gegevens opgevraagd mogen worden.

Daarnaast verstrekken inspecteur en ontvanger aan B/T gegevens en inlichtingen uit die nodig zijn voor de uitvoering van de Awir (artikel 39, eerste lid, Awir).

10. Bewaartermijnen

Bepaal en motiveer de bewaartermijnen van de persoonsgegevens aan de hand van de verwerkingsdoeleinden.

De Belastingdienst/Toeslagen hanteert een bewaartermijn van 12 jaar, in verband met de navorderingstermijn voor buitenlands vermogen. Hieraan ligt een uitspraak van het Europese Hof ten grondslag.

B. Beoordeling rechtmatigheid gegevensverwerkingen

Beoordeel aan de hand van de feiten zoals vastgesteld in onderdeel A of de voorgenomen gegevensverwerkingen rechtmatig zijn. Het gaat hier om de beoordeling van de juridische rechtsgrond, noodzaak en doelbinding van de gegevensverwerkingen. Beoordeel tevens de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de rechten van de betrokkenen. Voor dit onderdeel van de PIA is in het bijzonder juridische expertise nodig.

11. Rechtsgrond

Bepaal op welke rechtsgronden de gegevensverwerkingen worden gebaseerd.

De AVG geeft als beginsel dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is. De voorgestelde gegevensverwerking is op grond van de volgende rechtsgronden rechtmatig:

- c. de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust, namelijk de regeling Wet Kinderopvang en de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.

12. Bijzondere persoonsgegevens

Indien bijzondere of strafrechtelijke persoonsgegevens worden verwerkt, beoordeel of één van de wettelijke uitzonderingen op het verwerkingsverbod van toepassing is. Bij verwerking van een wettelijk identificatienummer beoordeel of dat is toegestaan.

Deze paragraaf is niet van toepassing, omdat de aanvulling op de Regeling geen betrekking heeft op bijzondere persoonsgegevens.

13. Doelbinding

Indien de persoonsgegevens voor een ander doel worden verwerkt dan oorspronkelijk verzameld, beoordeel of deze verdere verwerking verenigbaar is met het doel waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verzameld.

De persoonsgegevens worden niet voor een ander doel verwerkt dan waarvoor de Belastingdienst/Toeslagen deze verzamelt, namelijk het zo precies mogelijk toekennen van (de hoogte van) de kinderopvangtoeslag. Het is daarmee verenigbaar met het doel waarvoor de persoonsgegevens oorspronkelijk zijn verzameld.

14. Noodzaak en evenredigheid

Beoordeel of de voorgenomen gegevensverwerkingen noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van de verwerkingsdoeleinden. Ga hierbij in ieder geval in op proportionaliteit en subsidiariteit.

- a. **Proportionaliteit:** staat de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer en de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen in evenredige verhouding tot de verwerkingsdoeleinden?
- b. **Subsidiariteit:** kunnen de verwerkingsdoeleinden in redelijkheid niet op een andere, voor de betrokkene minder nadelige wijze, worden verwezenlijkt?.

Proportionaliteit

De in de Regeling nieuw op te nemen gegevens zijn (maandelijks) nodig, omdat B/T maandelijks bevoorschot. Aangezien kinderopvangtoeslag, vooral bij ouders met een lager inkomen en veel opvanguren, een groot bedrag kan zijn, kan een terugvordering snel oplopen. Het is daarom belangrijk om vroegtijdig te signaleren dat de gegevens op basis waarvan de kinderopvangtoeslag in eerste instantie is verleend niet meer correct zijn. Ouders zijn weliswaar zelf verantwoordelijk voor het doorgeven van wijzigingen in hun situatie, maar in de praktijk doen veel ouders dit niet. Door kinderopvangorganisaties de (opvang)gegevens te laten aanleveren, kan B/T de afwijking signaleren en daarover in contact treden met de burger om zo een (hoge) terugvordering te voorkomen.

B/T vraagt de opvanggegevens op van alle kinderen die opvang afnemen. Dat is ca. 99% de totale kinderopvangtoeslag-populatie.

Subsidiariteit

Het alternatief zou zijn dat B/T met vraagbestanden voor alleen de toeslagbetrokkenen gaat werken. Dit zou echter ook een inbreuk op de privacy zijn, omdat de kinderopvangorganisatie dan geïnformeerd wordt over de ingediende aanvraag kinderopvangtoeslag.

Daarnaast kan het voorkomen dat de toeslagbetrokkene een gewijzigde opvangsituatie niet doorgeeft zodat B/T bij de verkeerde kinderopvangorganisatie gegevens uitvraagt.

Omdat gemiddeld 99% van de ouders die kinderopvang genieten ook kinderopvangtoeslag aanvragen, is het alternatief van een vraagbestand minder passend/effactief. De persoonsgegevens van de zeer kleine groep (1%) die hierdoor meegeleverd worden door de kinderopvangorganisaties die geen toeslagbetrokkenen zijn, zullen worden verwijderd.

Tweede alternatief is dat alle bewijsstukken over de opvangsituatie volledig bij de burger wordt uitgevraagd. Dat sluit niet aan bij de missie om rechtmatig, juist en tijdig toe te kennen en uit te betalen op een efficiënte manier en met minimale inspanning voor de burger.

15. Rechten van de betrokkene

Geef aan hoe invulling wordt gegeven aan de rechten van betrokkenen. Indien de rechten van de betrokkene worden beperkt, bepaal op grond van welke wettelijke uitzonderingen dat is toegestaan.

Betrokkenen zijn de natuurlijke personen waarvan de persoonsgegevens worden verwerkt. Dit zijn de aanvragers van de kinderopvangtoeslag, de eventuele toeslagpartner en de kinderen waarvoor kinderopvangtoeslag wordt verstrekt.

De rechten van betrokkenen worden goed gewaarborgd. Zo kent B/T een geheimhoudingsplicht (artikel 2:5 Algemene wet bestuursrecht). Daarnaast worden betrokkenen op internet geïnformeerd over de wijze waarop de Belastingdienst uitvoering geeft aan de AVG (zie https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/niet_in_enig_menu/privie/privacy). Zo kunnen betrokkenen hier lezen dat zij op grond van de AVG bepaalde rechten hebben, en op welke wijze zij hiervan gebruik kunnen maken. Zij kunnen B/T vragen om:

- inzage in de hem betreffende persoonsgegevens en een toelichting daarop (artikel 15 AVG)
- rectificatie van de hem/haar betreffende onjuiste persoonsgegevens (artikel 16 AVG); en
- onder voorwaarden verwijdering van gegevens (artikel 17 AVG).

Betrokkenen kunnen overigens ook hun gegevens inzien via Mijn toeslagen. Elke wijziging die wordt opgevoerd voor de toekenning van de toeslag is hier zichtbaar, en ook staan hier alle gegevens waarop de toeslag is gebaseerd. Verzoeken van betrokkenen op grond van de AVG komen centraal binnen bij de Belastingdienst, waarbij generieke inzageverzoeken centraal worden afgehandeld met een algemene brief. Specifieke inzageverzoeken en verwijderings- en correctieverzoeken worden doorgezet naar de Belastingdienst/Toeslagen. De reactie hierop is een voor bezwaar vatbaar besluit (artikel 34 Uitvoeringswet AVG). Het besluit wordt met ondersteuning van team Klacht genomen door (onder)gemandateerde medewerkers van team Vaktechniek, waarbij ook wordt beoordeeld of er beperkingen gelden op grond van artikel 23 van de AVG.

C. Beschrijving en beoordeling risico's voor de betrokkenen

Beschrijf en beoordeel de risico's van de voorgenomen gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen. Houd hierbij rekening met de aard, omvang, context en doelen van de gegevensverwerking zoals in onderdeel A en B zijn beschreven en beoordeeld. Het gaat hierbij overigens niet om de risico's van de verwerkingsverantwoordelijke zelf.

16. Risico's

Beschrijf en beoordeel de risico's van de gegevensverwerkingen voor de rechten en vrijheden van betrokkenen. Ga hierbij in ieder geval in op:

- welke negatieve gevolgen de gegevensverwerkingen kunnen hebben voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen;**
- de oorsprong van deze gevolgen;**
- de waarschijnlijkheid (kans) dat deze gevolgen zullen intreden;**
- de ernst (impact) van deze gevolgen voor de betrokkenen wanneer deze intreden.**

a. Negatieve gevolgen:

- Beschikbaarheid: indien administratiesystemen (tijdelijk) niet beschikbaar zijn, bestaat de mogelijkheid dat de kinderopvangtoeslag niet uitgekeerd kan worden of dat het niet mogelijk is om de hoogte van de kinderopvangtoeslag te bekijken of gegevens waarop het bedrag is gebaseerd aan te passen. Zonder voldoende beveiliging tegen bijvoorbeeld een aanval van buitenaf, is dit het meest extreme geval.
- Integriteit: de mogelijkheid bestaat dat de gegevens die door de kinderopvangorganisatie worden geleverd niet juist zijn, of onvolledig. Onvolledige of niet juiste gegevens kunnen ertoe leiden dat een ouder ten onrechte door B/T wordt genotificeerd en gevraagd in actie te komen.
- Vertrouwelijkheid: De Belastingdienst/Toeslagen is een professionele organisatie, belegd met de uitvoering van o.a. de toeslagen en daarmee de persoonsgegevens van 7,2 miljoen toeslagontvangers. De B/T moet voldoen aan de regels over bescherming en beveiliging van persoonsgegevens. De Functionaris voor Gegevensbescherming controleert of de regels voor de bescherming van persoonsgegevens goed door de Belastingdienst worden toegepast en nageleefd. De Functionaris voor Gegevensbescherming is een interne toezichthouder en heeft een onafhankelijke positie. Desondanks bestaat de kans dat door onbehoorlijke uitvoering van de informatiebeveiliging gegevens in handen kunnen komen van mensen die hier niet over zouden moeten kunnen beschikken. Gevolgen kunnen zijn misbruik van persoonsgegevens.

b. Oorsprong van deze gevolgen:

- Beschikbaarheid: onvoldoende beveiliging tegen een aanval van buitenaf.
- Integriteit: onjuiste en/of onvolledige administratie van de kinderopvangorganisatie en toegang tot de systemen voor niet-gerechtigden kan leiden tot foutieve en/of frauduleuze handelingen.
- Vertrouwelijkheid: onvoldoende passende informatiebeveiliging bij het dreigingslandschap kan leiden tot diefstal van persoonsgegevens.

c. Waarschijnlijkheid (kans) van optreden:

- Beschikbaarheid: het Security Operations Center (SOC) is 24 uur per dag, 7 dagen per week paraat om verminderde bereikbaarheid door DDoS-aanvallen te verhelpen.
 - Integriteit: er is een kleine kans dat kinderopvangorganisaties onjuiste en/of onvolledige informatie verstrekken, maar er wordt intensief op ingezet om dit tot een minimum te beperken. Kinderopvangorganisaties (KOO's) die voor het eerst gaan leveren worden in de gelegenheid gesteld om proefleveringen aan te leveren. Geleverde gegevens worden alleen toegepast wanneer de KOO aantoonbaar betrouwbaar, volledig en juist levert. Hiervoor richt B/T een scoremodel in om de gegevenslevering van individuele KOO's na elke levering vast te stellen. Indien de kwaliteit van de gegevens onvoldoende is of daarover twijfel bestaat, zal contact opgenomen worden met de KOO om te bekijken op welke termijn er een betere gegevensset geleverd kan worden. De geleverde gegevens worden tot die tijd niet gebruikt om in te grijpen op het verleende voorschot. Om de bruikbaarheid van de geleverde gegevens te bepalen worden pilots uitgevoerd. Om de kwaliteit van de huidige leveringen te verbeteren wordt een taskforce opgericht die de leverende organisaties ondersteunt. In het huidige inwinningsproces worden aanpassingen doorgevoerd, zodat sneller duidelijk is welke fouten (volledigheid of verwerkbaarheid) worden gemaakt bij het aanleveren van gegevens. B/T informeert ouders bij elke vorm van interactie over de mogelijkheden om zelf het voorschot te wijzigen. De levering van gegevens door de KOO's betekent namelijk niet dat de ouder niet meer zelf verplicht blijft ook eventueel gewijzigde gegevens door te geven. In geval van benadeling van of hinder voor klanten treedt de bestaande damageprocedure in werking.
- Ten aanzien van de toegang tot systemen voor niet-gerechtigden is het volgende relevant. De organisatie- en werkprocessen van de B/T zijn erop gericht deze risico's voldoende af te dekken. Toegang tot gegevens in applicaties wordt geregeld volgens de basisprincipes: need to know en need to do. Het lekken van informatie, anderen toegang geven tot informatie dan wel informatie gebruiken voor nevenwerkzaamheden, of systemen raadplegen uit nieuwsgierigheid, is een strafbaar feit.
- Vertrouwelijkheid: de kans is klein dat de informatiebeveiliging niet op orde is. De B/T heeft

voldoende checks en balances ingevoerd om dit soort zaken te voorkomen. De B/T heeft een eigen privacyverklaring, die een verbijzondering is van de privacyverklaring van het Ministerie van Financiën. Gegevens worden opgeslagen in een veilig datacentrum van de Belastingdienst. Er zijn procedures voor het melden van inbreuken op de beveiligingsmaatregelen en van datalekken. De Functionaris voor Gegevensbescherming houdt hier toezicht op.

d. Ernst (impact) bij optreden:

- Beschikbaarheid: De impact van tijdelijk niet kunnen beschikken over de hoogte van de kinderopvangtoeslag, is voor betrokkene nihil. Indien het systeem tijdelijk niet beschikbaar is ten behoeve van de uitkering, is de impact groot, omdat ouders soms grote bedragen aan de kinderopvang moeten betalen.
- Integriteit: de impact kan groot zijn als er op onjuiste informatie een beslissing is genomen. Zo zou de kinderopvangtoeslag van de ouder ten onrechte stopgezet kunnen worden. Vooralsnog zal de dienstverlening aan de ouder er echter alleen uit bestaan dat de ouder geattendeerd wordt op de gegevens die van de KOO zijn ontvangen en die afwijking van de gegevens die de ouder heeft aangeleverd. Het is vervolgens aan de ouder om zijn aanvraag al dan niet recht te zetten. B/T zal dus niet namens de ouder tot mutatie van de gegevens en daarmee tot aanpassing van het recht op of de hoogte van de kinderopvangtoeslag overgaan. Sowieso kunnen onterechte beslissingen, ook met terugwerkende kracht, hersteld worden. Dit geldt ook voor foutieve of frauduleuze handelingen.
- Vertrouwelijkheid: diefstal en/of misbruik van persoonsgegevens kan gevolgen hebben voor betrokkenen, die gevolgen zijn op basis van de betreffende informatie als groot in te schatten.

Beoordeling risico's

De aanpassing van de Regeling Wet Kinderopvang behelst een geringe wijziging in de set aan data die de kinderopvangorganisaties thans reeds op verzoek aan de Belastingdienst/Toeslagen dienen aan te leveren. De wijziging houdt geen andere manier van verwerken van de (persoons)gegevens in. De mogelijke risico's in de huidige wijze van verwerking van (persoons)gegevens via de KOO's bij de Belastingdienst/Toeslagen worden aanvaardbaar beschouwd. Er is geen aanleiding om hier anders over te oordelen als gevolg van de geringe wijziging die met de Regeling Wet Kinderopvang wordt beoogd.

D. Beschrijving voorgenomen maatregelen

In onderdeel D wordt gezien welke maatregelen kunnen worden getroffen om de in onderdeel C erkende risico's te voorkomen of te verminderen. Welke maatregelen in redelijkheid worden getroffen is een belangenafweging van de wetgever of verwerkingsverantwoordelijke. Voor dit onderdeel van de PIA is, als het gaat om beveiligingsmaatregelen, expertise over informatiebeveiliging belangrijk.

17. Maatregelen

Beoordeel welke technische, organisatorische en juridische maatregelen in redelijkheid kunnen worden getroffen om de hiervoor beschreven risico's te voorkomen of te verminderen. Beschrijf welke maatregel welk risico aanpakt en wat het restrisico is na het uitvoeren van de maatregel. Indien de maatregel het risico niet volledig afdekt, motiveer waarom het restrisico acceptabel is.

In aanvulling op de maatregelen die in paragraaf 16 reeds zijn genoemd, is relevant dat in het detailconvenant dat SZW heeft afgesloten met de Belastingdienst/Toeslagen is afgesproken dat beide partijen zorg dragen voor het zorgvuldig omgaan met de kinderopvangtoeslaggegevens met inachtneming van de AVG. In een eigen PIA gaat Belastingdienst/Toeslagen als opdrachtnemer en verwerkingsverantwoordelijke in op de benodigde maatregelen om de hiervoor beschreven risico's te verminderen of voorkomen. De voorgestelde gegevensverwerking die volgt uit de wijziging van de Regeling Wko valt binnen de reguliere processen van de Belastingdienst/Toeslagen die zien op het verminderen of voorkomen van de risico's. Voor de praktische invulling van de maatregelen, verwijzen wij naar de PIA van de Belastingdienst/Toeslagen.

A word cloud on a solid blue background. The largest text is the title 'Bescherming van persoonsgegevens' in a light blue, sans-serif font. In the center, the letters 'PIA' are prominently displayed in a larger, white, sans-serif font. Surrounding 'PIA' and the title are various terms in different sizes and orientations, all in a light blue color. The terms include: 'Maatregelen nemen' (top left), 'Privacybewustwording' (top center), 'Doelbinding' (middle left), 'Noodzaak' (middle right), 'Effecten in kaart' (far right), 'Risico's minimaliseren' (bottom center), 'Richtinggevend' (bottom right), 'Rechtsgrond' (bottom right), and 'Met open vizier' (bottom right).

Maatregelen nemen

Privacybewustwording

Doelbinding

PIA

Noodzaak

Effecten in kaart

Bescherming van persoonsgegevens

Risico's minimaliseren

Richtinggevend

Rechtsgrond

Met open vizier